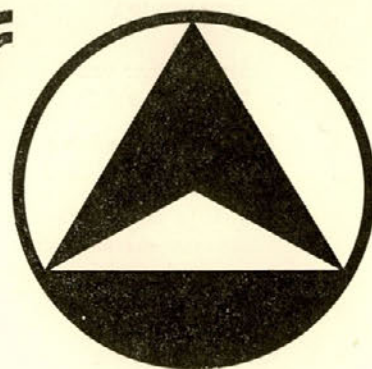

SOZD ZDRUŽENA PODJETJA STROJEGRADNJE

kladivar

glasilo proizvajalne OZD KLADIVAR Žiri

Letnik 10

Številka 4

Žiri, avgust 1980

OCENA REZULTATOV DELA IN POSLOVANJA V PRVEM POLLETJU 1980

Uvodoma lahko ugotovimo, da v drugem tromesečju nismo dosegli zastavljenih nalog v celoti. Zahvaljujoč ugodnejšemu poslovanju v prvem tromesečju, je poslovanje podjetja sicer še vedno pozitivno. V nadaljevanju bi analizirali vzroke za slabše delo.

1. Primerjava dosega s planom za leto 1980

Iz poročil knjigovodskega sektorja je razvidno, da smo celotni prihodek dosegli ob polletju v višini 36,3%, glede na planirani. Analiza nam kaže, da to zmanjševanje poleg izpada dela proizvodnje, lahko pripisujemo zmanjševanju porabljenih sredstev, katere smo porabili samo v višini 29,7%. To se pozitivno odraža v doseganju dohodka, ki znaša 43,1%, glede na plan. Dohodek je torej ugodnejše zastopan, vendar že zaostajamo za planom. Napram letu 1979 pa smo dosegli za 42,9% večji porast dohodka.

Ostali kazalci so natančneje prikazani v prilogi 1 in prilogi 2.

2. Analiza težav v poslovanju v prvem polletju

Poznano je, da imamo še vedno pomanjkanje obratnih sredstev. Naša banka nima, zaradi težav pri likvidnosti, možnosti, da bi nam dodelila dolgoročni kredit za obratna sredstva.

Koeficient obračanja zaloge po skladiščih se je nekaj izboljšal, vendar nam zmanjšana proizvodnja otežuje finančno likvidnost.

Akutni problem v drugem tromesečju pa je pomanjkanje repromateriala na tržišču. Predvsem smo doživeli izpad proizvodnje zaradi nedobavljenih vlitkov in zaradi ne-kvalitetnih vlitkov. Vse službe so sicer vložile veliko na-

pora, da bi situacijo uredili, vendar je stanje še vedno slabo. Dobavitelj nam sicer priznava škodo v materialnem delu, kar pa ne pokriva v celoti izpada v proizvodnji. Intenzivno iščemo način, kako bi ta izpad dobave vlitkov nadomestili.

Ocenjujemo, da pa se je v drugem tromesečju vseeno malo izboljšala kvaliteta izdelkov. Predvsem pa je pohvalno, da se je izboljšala delovna disciplina.

Smatramo, da bo moral vsak na svojem delovnem mestu še vnaprej vložiti napore, da bomo poslovali uspešneje v zaostrenih gospodarskih razmerah. Na vsak način moramo v naslednjem polletju doseči planirano proizvodnjo in s tem tudi planirani dohodek.

Anton Beovič

PRIMERJAVA DOSEŽENEGA DOHODKA V PRVEM POLLETJU 1980 S PRVIM POLLETJEM 1979 IN PLANOM ZA LETO 1980

Zap. št.	STRUKTURA	Plan 1980	Realiz. 30.6.1980	Indeks	Realiz. 30.6.1979	Indeks
I.	Celotni dohodek	125.745.728,—	45.700.898,—	36,3	40.339.274,—	113,2
	Amortizacija	3.229.346,—	1.837.168,—	56,8	1.470.549,—	124,9

Zap. št.	STRUKTURA	Plan 1980	Realiz. 30.6.1980	Indeks	Realiz. 30.6.1979	Indeks
	Stroški inv. vzdrž.	860.000,—	132.069,—	15,3	265.629,—	49,7
	Mat. tuje usl. in rež. mat.	59.764.525,—	17.002.290,—	28,4	19.902.904,—	85,4
II.	Porabljena sredstva	63.853.871,—	18.971.527,—	29,7	21.639.082,—	87,6
III.	Dohodek	61.891.857,—	26.729.371,—	43,1	18.700.192,—	142,9
	Zak. in pog. obv.	5.082.589,—	2.236.316,—	44,0	1.510.470,—	148,0
	Obresti od kredita	4.500.000,—	1.844.018,—	40,9	1.940.221,—	95,0
	Nagrade vajencev, štipendije	995.474,—	658.414,—	66,1	373.217,—	176,4
IV.	Poslovni stroški	74.431.934,—	23.710.275,—	31,8	25.462.990,—	93,1
V.	Čisti dohodek	51.313.794,—	21.990.623,—	42,8	14.876.284,—	147,8
	Bruto OD	31.444.703,—	14.485.524,—	46,0	10.506.341,—	137,8
	Rezervni sklad	1.547.296,—	668.234,—	43,1	467.505,—	142,9
	Sklad skupne porabe	5.770.468,—	2.460.044,—	42,6	2.259.171,—	108,8
	Plač. krediti	7.548.058,—	3.622.091,—	47,9	1.643.267,—	220,4
	Sklad za raz. rep.	5.003.269,—	754.730,—	15,0		

KAZALCI IZ 140. ČLENA ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU IN UR. L. SFRJ 8/78

IME KAZALCA	leto 1979	leto 1980	Indeks
1. Dohodek na delavca	100.001,02	129.127,39	129,1
2. Dohodek v primerjavi s povprečno uporab. poslovnimi sredstvi	79.552,32	29,0%	109,0
3. Čisti dohodek na delavca	26,6	106.234,90	133,5
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom	11,3%	18,8%	166,3
5. Akumulacija v primerjavi s čistim doh.	14,2%	22,9%	161,2
6. Akumulacija v primerjavi s povprečno uporabljenimi poslovnimi sredstvi	3,0%	5,4%	180,0
7. OD in sredstva za skup. por. na del. mes. povpreč.	11.377,45	13.643,77	119,9
8. Čisti OD na delavca	6.551,03	8.479,70	129,4
1. Izločanje na delavca iz OD-mesečno povp.	2.876,50	3.656,39	127,1
2. Izločanje iz dohodka na delavca	20.306,72	22.679,00	111,6
3. Akumul. z amortiz. v prim. s povp. up. posl. s.	5,1%	7,5%	147,0
4. Povprečno upor. posl. sred. na delavca	375.384,17	444.613,42	118,4
5. Celotni dod. glede na porab. sredstva	186,4%	240,9%	129,2
6. CD glede na povp. upor. obrat. sredstva	100,0%	87,4%	87,4
7. Izguba na delavca	—	—	—
8. Dohodek v primerjavi s planiranim doh.	88,8	93,8	105,6
9. OD v primerjavi s planiranim OD	82,9	93,6	112,9

PROBLEMATIKA V SKLADIŠČU MATERIALA

Skladiščenje in označevanje materiala v skladišču je ena izmed bistvenih delovnih nalog v proizvodnem procesu. Nikakor si ne moremo zamisliti učinkovite in kvalitetne proizvodnje brez dobro urejenega skladišča.

Verjetno je med nami veliko takih, ki mislimo, da je delo skladiščnika zelo lahko in enostavno, vendar temu ni tako. Zamislimo si, da je za tako proizvodnjo, oziroma proizvodni proces, kot je v naši delovni organizaciji, v kateri izdelujemo mnogo raznovrstnih izdelkov, po-

trebna ogromna količina raznovrstnega reprodukcijskega materiala, ki je potreben za proizvodnjo.

Skladiščnik mora dobro poznati oznake materiala, oziroma označbe po JUS, ki so v veljavi in pa dimenzije različnih vijakov, priključkov itd. Skratka, poznati mora skladišče in material v njem, ter potek proizvodnega procesa.

Velike težave so začele nastajati že pri uskladiščenju materiala, ker je pričelo primanjkovati prostora. S pove-

čanjem letnega plana, ki se astronomsko dviguje iz leta v leto, se povečuje tudi nabavljena količina materiala. Pripomniti moram, ki se opravlja v skladišču, zato je včasih že vprašanje, kako bomo prispeli material tudi uskladiščili.

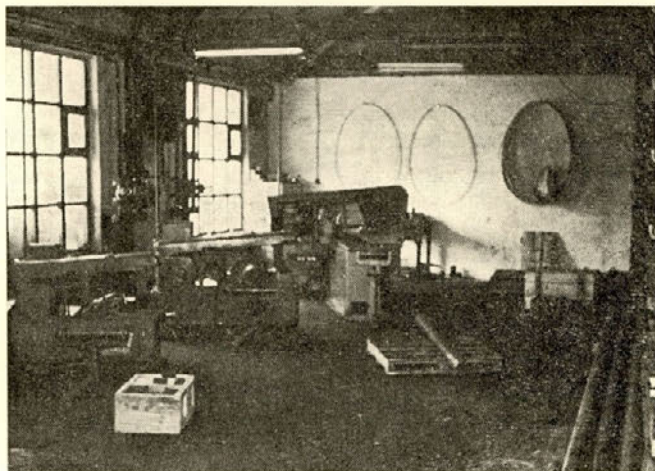
Počasi bo potrebno začeti razmišljati o pridobitvi novih skladiščnih prostorov.

Zaradi hitrega in ažurnega izdajanja materiala iz skladišča je bil uveden tudi čas, oziroma urnik, izdaje materiala. Urnik dviga materiala iz skladišča je bil urejen tako, da delavcu, ki pride po material, ne bi bilo potrebno čakati, lahko bi takoj dvignil material in odšel nazaj na svoje delovno mesto. Vendar to ni tako. Zavedati se moramo, da je potrebno v prvih urah delovnega dne najprej razložiti od prejšnjega dne prispeli material in ga uskladiščiti ter čim hitreje pripraviti vozila, ki dovažajo material za nov delovni dan. Torej je razburjanja okrog izdaje materiala iz skladišča popolnoma nepotrebno. Zavedati se moramo, da vsak svojo delovno nalogo opravi hitro, vestno in učinkovito.

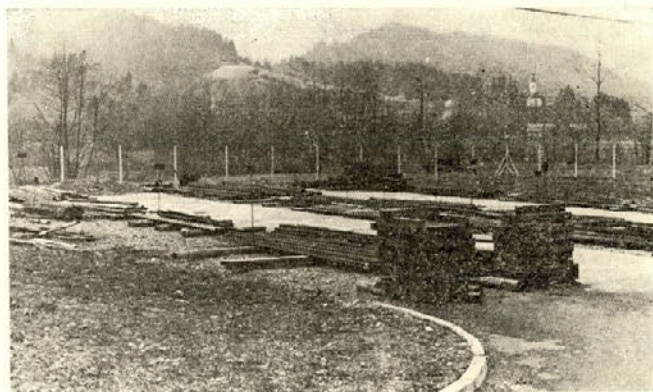
Problemi, s katerimi se delavci v skladišču srečujemo, so še razne pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v proizvodnem procesu, kot je: dviganje materiala brez oddajnic, čeprav mi vemo, da tudi za to obstaja dokument, kakršnega se ne poslužujemo, material lahko dviga vsak delavec, čeprav je bilo dogovorjeno, da ga lahko dvigne samo mojster na osnovi oddajnic itd. Poseben problem v skladišču pa so kartice oziroma evidenca materiala. Na tem področju bo potrebno v najkrajšem času nekaj storiti. Dogaja se, da imajo v nabavnem oddelku na kartici še vpisan material, kar naj bi pomenilo, da je material še na zalogi, v resnici pa ga ni.

Upam, da sem v tem kratkem članku opisal vsaj najosnovnejše in najbolj pereče probleme, ki se pojavljajo v skladišču materiala.

Pavel Krvina

V skladišču je tudi razrez materiala

Precej materiala je vskladiščenega kar na prostem

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Sklepi 1. redne seje delavskega sveta z dne 21. 6. 1980

– Pristopi se k sporazumu – pogodbi o dolgoročnem sodelovanju za investitorske – inženiring posle pri gradnji investicijskih objektov med DO KLADIVAR Žiri in DO LOKAINVEST.

– Delavski svet DO KLADIVAR Žiri soglaša z ustanovitvijo in udeležbo LB – združene banke v Avstrijsko-jugoslovanski banki. DO KLADIVAR Žiri sodeluje z deležem oziroma združi sredstva za ustanovno vlogo LB – združene banke v Avstrijsko-jugoslovanski banki v skupnem znesku A Sch 400.000.–, od tega plačljivo ob podpisu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Avstrijsko-jugoslovanske banke 75% oziroma A Sch 300.000.–, razlika 20% oziroma A Sch 100.000.– pa v roku, ki ga sporazumno določi pristojni organ Avstrijsko-jugoslovanske banke.

– Angažira se ISKRA – ZORIN (zavod za organizacijo in iformatiko) za izdelavo in uvedbo sistema za pripravo proizvodnje.

– Sprejme se ponudba od ISKRE – ZORIN št. 299/80 z dne 17. junija 1980 za izdelavo in uvedbo sistema za

pripravo proizvodnje.

Pri tem se išče ponudba od LTH – TOZD računski center z namenom, da novo organizacijo in dokumentacijo prilagodimo eventualni bodoči avtomatski obdelavi. O tej ponudbi DS ponovno sklepa.

– Delavski svet potrdi in sprejme spremembe in dopolnila pravilnika o razvidu del oziroma nalog v predlaganem besedilu. Dopolnila so sestavni del Pravilnika o razvidu del oziroma nalog.

– Od tov. Mileta Hrnjaka iz Beograda se odkupi pripravo in patent za izdelavo ploščatih špiral pri vibracijskih dodajalnikih, z vsemi patentnimi pravicami v skupni vrednosti 60.000.– din.

– Pritožbi, ki jo je posredoval tov. Miro Pagon DS, zaradi razporeditve k opravljanju del in nalog lanserja, se ne ugodí.

DISCIPLINSKA KOMISIJA

- Tov. Edvardu Albrehtu se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno tako, da se odloži njegova izvršitev za dobo 6 mesecev oziroma od dokončnosti izrečenega ukrepa s pogojem, da se ukrep ne bo izvršil, če delavec v tem času znova ne bo huje kršil delovne dolžnosti. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je neopravičeno izostal od dela dne 13., 14., 27., 28. in 29. februarja in 24., 25., 28., 29. in 30. aprila 1980.
- Tov. Andreju Filipiču se izreče ukrep opomin. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je neopravičeno izostal od dela dne 10. in 12. maja 1980.
- Tov. Andreju Pečelinu se izreče ukrep javni opomin. V primeru ponavljanja kršitev bo disciplinska komisija ukrepala najstrožje. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je neopravičeno izostal z dela dne 10. 6. 1980.
- Tov. Branko Bernik naj v roku enega tedna prinese pismo potrdilo od ustrezne osebe GD Račeva, da je bil res razporejen za redarja.
- Tov. Cirilu Benediku se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja z dnem, ko postane sklep dokončen. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je izostal od dela neprekinjeno od 13. do 24. 6. 1980.
- Tov. Radu Jurca se izreče ukrep javni opomin z obvestilom staršem. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je dne 6. junija 1980 neopravičeno izostal z dela.
- Tov. Marjanu Seljaku se izreče ukrep javni opomin z obvestilom staršem. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je dne 11. aprila 1980 hotel nasilno udreti v skladišče materiala.
- Pri tov. Petru Pagonu se postopek ustavi, ker disciplinska komisija smatra, da je že preiskovalni postopek in postopek pred disciplinsko komisijo dovolj vzgojno vplival nanj.
- Tov. Štefanu Novaku se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja z dnem, ko postane sklep dokončen. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je bil 25. 1. 1980 zaradi vinjenosti napoten domov ob 18. uri, 28. januarja 1980 neopravičeno izostal od dela, 28. 2. 1980 neopravičeno izostal z dela 4 ure, 8. aprila 1980 neopravičeno izostal od dela, 22. 4. 1980 neopravičeno izostal z dela, 7. maja 1980 neopravičeno izostal z dela, 12. 6. 1980 popoldan zapuščal delo skupaj s sodelavcem Milanom Sovincem tako, da sta iz območja DO odšla preko ograje, na isti način sta se tudi vrnila, pri čemer jih je zalotila patrula LM.

VTISI IZ OBISKA V REXROTHU

Odkar v Kladivarju izdelujemo hidravlične elemente, sem si želel, da si ogledam tovarno s proizvodnim programom, ki bi bil podoben našemu. Ta želja se mi je izpolnila letos junija, ko me je Društvo inženirjev in tehnikov Železarne Štore povabilo na strokovno ekskurzijo v tovarni Rexroth in Indramat v Lohru na Maini ter v tovarno Brueninghaus v Ulmu v bližini Stuttgarta. Vse tri so članice grupacije Rexroth, ta grupacija pa je ena

– Tov. Jožetu Šubicu se izreče ukrep opomin. Delovno dolžnost je kršil s tem, da se je netovariško in nesramno obnašal na sestanku delavcev površinske zaščite, ki ga je sklical vodja PPS v petek, 16. 11. 1979 in demonstrativno zapustil sestanek. Dne 5. marca 1980 je med službenim časom barval komplet dela za pony kolo.

– Tov. Miranu Kuncu se izreče ukrep razporeditev k opravljanju drugih del in nalog za dobo enega leta, z dnem, ko postane sklep dokončen.

Delovno dolžnost je kršil s tem, da je dne 9. 2. 1980 nestrokovno izvedel popravilo hidravličnih krmilnih ventilov v Lukij Koper, 13. 2. 1980 je neopravičeno izostal z dela, od 20. do 24. maja 1980 je neopravičeno izostal z dela, 16. 6. 1980 so mu pripravili potni nalog in se z njim dogovorili, da bo odšel v Zagreb, vendar je tega dne prišel v službo ob 8. uri, 12. 2. 1980 ga dalj časa ni bilo na delovnem mestu, 12. 2. 1980 vinjen na delu.

– Tov. Janezu Žaklju se izreče ukrep ponovni javni opomin, v primeru ponavljanja kršitev bo disciplinska komisija ukrepala najstrožje. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je dne 28. 1. 1980 prišel vinjen na delo.

– Tov. Janez Možina je dolžan plačati povšalno odškodnino (po 194. členu Pravilnika o delovnih razmerjih DO KLADIVAR Žiri) 3,5 % (za neopravičene ure) netto OD, izračunan za mesec maj 1980, v katerem je kršil delovno obveznost.

– Tov. Milanu Sovincu se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja z dnem, ko postane sklep dokončen. Delovno dolžnost je kršil s tem, da je dne 24. 12. 1979 slabo opravljal svoje delo in je delo zapuščal po 10 in 30 minut, 7. januarja 1980 je brez vednosti mojstra zapustil podjetje, 6. maja 1980 neopravičeno izostal z dela, 2. junija 1980 neopravičeno izostal z dela, 15. aprila 1980 neopravičeno izostal z dela 2 uri, 12. junija 1980 zapuščal delo skupno s sodelavcem Štefanom Novakom, 13. junija 1980 odšel iz delovne organizacije z izgovorom, da gre k zdravniku, vendar ga tam ni bilo, kar se šteje za neopravičen izostanek.

– Tov. Miranu Aničinu se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja z dnem, ko postane sklep dokončen. Delovno dolžnost je kršil s tem, da 17. januarja 1980 ni prišel točno na delo, 27. februarja 1980 je neopravičeno izostal z dela 3 ure, 28. februarja, 10. marca, 12. marca, 9. aprila in 10. maja 1980 neopravičeno izostal z dela, od 3. junija do 12. junija 1980 neprekinjeno neopravičeno izostal od dela, to je 72 ur, 9 delovnih dni, 18. aprila 1980 napoten domov zaradi vinjenosti ob 21. uri.

vodilnih v svetu na področju hidravlike.

Na ekskurzijo smo odšli ob sedmi uri zvečer iz Celja in smo se ponoči vozili z avtobusom preko Ljubelja, Salzburga, do Wirzburga, kjer smo zavili z avtoceste proti Lohru na Maini. V tovarni Rexroth smo prispeli ob devetih dopoldan. Predstavniki so nas že čakali. Takoj po sprejemu smo si ogledali livarno, ki so si jo bolj natančno ogledali tovariši iz Železarne. Livarna sama zapo-

služe približno 350 delavcev in ulijejo mesečno 2000 ton ulitkov za hidravliko.

Po kosilu smo si ogledali obdelovalnico in montažo. Obdelovalnica ne daje vtisa velikoserijske proizvodnje. Izjema sta dve avtomatski obdelovalni liniji za obdelavo ohišij krmilnih ventilov za mobilno hidravliko. Vse ostale hidravlične komponente pa obdelujejo na univerzalnih klasičnih in NC strojih. Strojni park je precej pisan in zajema vse od najcenejših strojev vzhodnonemške ali sovjetske proizvodnje pa do najmodernejših numerično krmiljenih stružnic, vrtalnih strojev in obdelovalnih centrov.

Montažo sestavljajo majhna montažna mesta namenjena montaži ene komponente. Montažno mesto zajema delovno mizo in majhno preizkuševališče namenjeno za kontrolo komponente, katero montirajo na tem montažnem mestu.

Ohišja in krmilne bate sestavljajo brez dodatnega vlepanja. Potrebno točnost dosežejo s strojno obdelavo in sortiranjem v posamezne skupine glede na odstopanje izvrtine.

V tovarni Indramat na specialnih strojih v velikih serijah izdelujejo krilne črpalke. V posebnih, ločenih montažah pa montirajo proporcionalne in servo ventile, elektronsko krmilje in enosmerne motorje. Posebnost teh montaž je izredna čistoča in urejenost, posebej v montaži proporcionalnih in servo ventilov. Tu delavci delajo

v belih haljah, kar za kovinarje ni običaj.

Proti večeru smo se odpeljali proti Stuttgartu in približno 50 km od Stuttgarta prenočili. Naslednji dan smo si ogledali tovarno Brueninghaus. Ta tovarna je specializirana za izdelavo aksialnih batnih črpalk in je temu primerno tudi opremljena.

Ob obisku v vseh treh tovarnah je bilo povsod videti urejenost, čistočo in izredno delovno disciplino.

Zaboji s polizdelki so bili zloženi in opremljeni z dokumentacijo. Delavnice so bile čiste brez kupov ostružkov. Izmetni polizdelki niso ležali po kotih. Delovna disciplina in odgovornost do dela je na zavidljivi ravni. Delavci med delom ne hitijo, nikjer pa ne vidiš, da bi delavci ob stroju ali v skupinah stali brez dela. Menim, da moramo doma prav na področju organizacije, delovne discipline in odgovornosti do dela čimveč narediti.

V soboto smo se vračali proti domu. Avtobus me je odložil na Jeprci v nedeljo ob dveh ponoči. Od tu sem potem peš, z avtobusom in na koncu z avtoštopom prispel ob sedmih zjutraj v Žiri.

Prepričan sem, da so take strokovne ekskurzije koristne. Ker bi bil ogled tovarne Rexroth zanimiv za večjo skupino naših sodelavcev, predlagam, da se poišče možnost, da se taka ekskurzija organizira tudi v naši delovni organizaciji.

Anton Mlinar

IZ DELOVNIH RAZMERIJ

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

Delavcu preneha delovno razmerje v del. organizaciji:

1. če pismeno izjavi, da ne želi delati v delovni organizaciji in da prekine delovno razmerje;
2. če se s pooblaščenim organom pismeno sporazume, da mu preneha delovno razmerje v delovni organizaciji;
3. če noče opravljati del oziroma nalog, ki so mu ponujene, in ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in drugim z delom pridobljenim delovnim zmožnostim oziroma, če se v primerih iz 175. člena tega zakona noče dokvalificirati ali prekvalificirati za druga ustrezna dela;
4. če je delavcu dokončno izrečen disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Zakon o delovnih razmerjih v 167. členu v prvih treh točkah v celoti prevzema določbe prvega odstavka 211. člena ZZD.

Zakon o delovnih razmerjih ima čisti način prenehanja delovnega razmerja delavca po volji delavca, in to le, če sam pismeno izjavi, da ne želi delati v delovni organizaciji.

To določilo pomeni izvedbo načela prostovoljnosti delavca, glede sklenitve kot tudi glede prenehanja delovnega razmerja.

Novost, ki jo prinaša ZDR, je v tem, da mora biti izjava pismena.

Delavec ima pravico brez obrazložitve prenehati ob vsakem času z delom in prekiniti delovno razmerje s pogo-

jem, da o tem pismeno obvesti druge delavce in da ostane od sporočitve svojega namena v združenem delu še toliko časa, kolikor bo to določeno s samoupravnim splošnim aktom.

Delavec svoje pismene izjave o prenehanju delovnega razmerja ni dolžan obrazložiti. Pristojni organ delovne organizacije vzame v vednost pismeno izjavo delavca in izda sklep o prenehanju delovnega razmerja delavca.

Delavec ne more dane izjave kasneje preprosto umakniti. Samo s sporazumom med delavcem in pristojnim organom se takšna izjava lahko umakne.

Zakon ne dopušča več samovoljnega prenehanja delovnega razmerja delavca v delovni organizaciji kot način prenehanja delovnega razmerja. Takšen način prenehanja je mogoče šteti kot hujšo kršitev delovne obveznosti in je v tem primeru treba uvesti disciplinski postopek (153. člen).

Delavec se lahko le pismeno sporazume s pooblaščenim organom, to je z delavskim svetom ali njegovo komisijo. V pismenem sporazumu je treba obvezno določiti datum prenehanja delovnega razmerja in obveznosti delavca in temeljne organizacije, ker v tem primeru ne velja izstopni rok, določen s samoupravnim splošnim aktom. Pobuda za pismeni sporazum bo predvsem na strani delavca, lahko pa je tudi na strani pooblaščenega organa, s katerim se delavec sporazumeva.

Po 43. členu ZDR ima delavec pravico in dolžnost opravljati dela oziroma naloge, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti, za katere je sklenil delovno razmerje. Med trajanjem delovnega razmerja je lahko razporejen na vsako de-

lo oziroma k vsaki nalogi, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti, na podlagi ugotovljenih delovnih potreb, v skladu z merili, ki jih določa samoupravni splošni akt. To velja po 171. členu ZZD tudi za delavce, ki imajo posebna pooblastila in odgovornosti, kot tudi za individualnega poslovnega organa oziroma za predsednika kolegijskega poslovnega organa, ki ob reelekciji ni ponovno izbran. Takšnemu delavcu, ki noče delati na delih oziroma nalogah, ki so mu ponujene, preneha delovno razmerje v delovni organizaciji. Pred sprejetjem sklepa o prenehanju delovnega razmerja je treba ugotoviti, da je sklep o razporeditvi na druga dela oziroma naloge delavca dokončen.

Prav tako preneha delovno razmerje delavcu, če odkloni dokvalifikacijo ali prekvalifikacijo po 175. členu ZDR.

Način prenehanja delovnega razmerja po 3. točki 167. člena je tudi treba šteti kot da je delavec nanj vplival, saj odkloni delati na ponujenih delih in nalogah. Res pa je, da je bil na to napeljan z ravnanjem delovne organizacije, zato sme in mora v tem primeru ostati na delu in to na delih in nalogah, ki jih je delal doslej.

Po 153. členu ZDR se sme delavcu izreči za hujše kršitve delovnih obveznosti disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja, toda le na podlagi disciplinskega postopka. 4. točka 167. člena samo določa kot enega izmed načinov prenehanja delovnega razmerja tudi prenehanje na temelju disciplinskega ukrepa. Delavcu preneha delovno razmerje z vročitvijo dokončne odločbe.

Delavcu preneha delovno razmerje po samem zakonu:

1. če noče dati pismene izjave, da sprejema samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v delovni organizaciji – z dnem, ko ni hotel dati pismene izjave oziroma z iztekom zadnjega dne za takšno izjavo;
2. če se na način, ki ga predpisuje zakon, ugotovi, da

je za delo popolnoma nezmožen – z dnem, ko mu je vročena pravnomočna odločba o ugotovljeni popolni nezmožnosti za delo v delovni organizaciji;

3. če mu je po zakonu oziroma po pravnomočni odločbi sodišča ali drugega organa prepovedano opravljati določena dela oziroma naloge in mu ni mogoče zagotoviti drugih del oziroma nalog – z dnem, ko je delovni organizaciji vročena pravnomočna odločba;
4. če mora biti zaradi prestajanja zaporne kazni odsoten več kot šest mesecev – z dnem, ko začne prestajati kazen;
5. če mu je izrečen varnostni, vzgojni ali varstveni ukrep, ki traja več kot šest mesecev in mora biti zato odsoten z dela – z dnem, ko se začne izvajati ta ukrep.

VARSTVO PRAVIC DELAVCEV

Delavec v združenem delu ima pravico zahtevati varstvo svojih pravic pri samoupravnih organih delovne organizacije, pri sodiščih združenega dela in pri drugih sodiščih, kakor tudi pri drugih pristojnih organih.

Pristojni organ v delovni organizaciji mora odločiti o zahtevi delavca v 30 dneh od dneva, ko je bila vložena. Če je o zahtevi dosežen pismeni sporazum, ima ta sporazum moč izvršilnega naslova.

Delavec ima pravico biti navzoč, ko se obravnava njegova zahteva, in se izjaviti o dejstvih, ki so pomembna za odločanje.

Kadar se odloča o delavčevi pravici oziroma odgovornosti, pri odločanju ne smejo sodelovati tisti delavci, ki so s prizadetim delavcem v ožjem sorodstvu, ali ki so z njim v kakšnem drugačnem razmerju, ki bi lahko povzročilo pri prizadetem delavcu in pri drugih delavcih delovne organizacije dvom o nepristranosti njihove odločitve.

Bogdan Erznöžnik

KAKO SMO PREŽIVLJALI DOPUST „S POMOČJO SINDIKALNE ORGANIZACIJE“

LETOVANJE V PRIKOLICI

Izvršni odbor Osnovne organizacije zveze sindikatov se je odločil, da bo letos počitniška prikolica postavljena v campu Valbandon pri Puli.

Letos sem prvič letovala v prikolic in reči moram, da mi je bilo zelo všeč. S tem, ko je bil letos nabavljen baldahin k prikolic, je bilo pridobljenega veliko prostora.

Oskrba v campu je bila zadovoljiva, saj smo tam lahko kupili vse, razen mesa. Vendar tudi problema z nabavo mesa ni bilo, saj smo v 2 km oddaljeni Fažani dobili meso, kakršnega smo želeli. Seveda v campu ni šlo brez bifeja, katerega bi vsi pogrešali, pa tudi ne brez ambulante, kamor so napotili vsakogar, ki je stopil na „priljubljenega“ ježa. Lahko povem še to, da smo v enem tednu videli samo eno meduzo.

Tudi sanitarije so bile kar urejene, saj sem jih videla že v večjih campih, pa so bile povsod precej slabše.

Plaža je bila zelo raznovrstna, od betonirane, mivke, travnate površine, pa do borovega gozdička; torej na izbiro za vsakega nekaj.

Tudi za zabavo je poskrbljeno, saj je v bližnji restavraciji vsak večer ples.

Najbolj všeč od vsega pa mi je bilo to, da v tem campu ni bilo nobenega tujega turista.

Če so bili vsi tako zadovoljni z bivanjem v Valbandonu kot naša izmena, predlagam, da tudi prihodnje leto prikolica stoji tam.

Mihela Poljanšek

LETOVANJE V VODICAH

Naša sindikalna organizacija je v letošnjem letu pri svojem delu dala velik povdarek iskanju novih počitniških kapacitet. Tako smo se odločili, da vzamemo v najem za dva meseca štiri sobe v privatni hiši v Vodicah.

Kot običajno so bili termini med kolektivnim dopustom takoj zasedeni, ostali pa malo manj, vendar so se po preteku prijavnega roka tudi ti zapolnili po kriterijih, ki jih je izdelala OOS in seveda sporazumno z delavci. Letovati pa nas je želelo precej več, kot je bilo razpoložljivih kapacitet. Za vse, ki smo se prijavili naknadno, se je še vedno našel prostor v privatnih sobah v Vodicah, vendar naj povem, da smo slednji letovali v nekoliko slabših pogojih. Te dodatne sobe so bile večinoma precej oddaljene od plaže, restavracije in domače družbe, pa tudi v več primerih slabše urejene in dražje. Nemalo problemov je delalo iskanje naknadnih prenočišč, saj so bile Vodice v tem času maksimalno zasedene. Pa naj pustim organizacijske težave, saj delajo že dovolj problemov sami OOS.

Vodice so precej velik kraj, lahko rečem, da bolj mesto kot kraj, oddaljeno nekaj čez 400 km od Žirov. Pot nas pelje preko Rijeke po jadranski magistrali do srednje Dalmacije. Tu naj omenim, da se lahko ognemo mestu Rijeki in zavijemo čez Rupo po stari petrolejski cesti, kajti promet in semaforji v mestu so zelo slabo urejeni in traja vožnja v koloni skozi mesto tudi po dve uri. Lahko pa si izberemo drugo pot, to je preko Kočevja do Plitvičkih jezer (mogoče s krajšim počitkom in ogledom Plitvic) in naprej čez Velebit do obale in Vodic.

V samem mestu se v začetku res bolj težko znajdemo, vendar nam bo vsak domačin ali turist, ki ga vprašamo za informacije prijazno in podrobno pojasnil vse, kar bomo želeli vedeti. Preživljanje dopusta si vsak človek želi drugače, čeprav smo vsi na morju, zato napotki v tem sestavku ne bi bili umestni. Za spremembo od Pašmana in slabo voljo (boljših?) polovic, je tu veliko lokalov, takšnih in drugačnih, kjer si mimoidoči lahko gasi žejo. Tu je doma dobro vino. Omenim naj še trgovine, ki naj bi bile založene bolje kot naše, vendar so zaradi navala turistov največkrat prazne. Veliko je stvari, ki pritegnejo turista, od kulturnih, zgodovinskih, do dalmatinskega načina življenja, navad in običajev. Meni osebno je bil najbolj všeč izlet na slapove reke Krke. Peljali smo se z ladjo do Šibenika, si spotoma ogledali

šibeniško trdnjavo, nato naprej po kanalu do ustja reke Krke, katera ima čudovite naravne slapove, ki so vredni ogleda. Tu se lahko tudi kopamo in nasploh prijetno preživimo cel dan.

Če se vrnemo nazaj v Vodice, naj povem še to, da se malo več kilometrov na števcu bogato obrestuje, saj je tu podnebje drugačno, kot na severnem Jadranu, zato sigurno pripeka sonce ob vsakem času in največkrat celo poletje ni dežja. Morje je tu manj onesnaženo in še bi lahko govorili v prid Vodicam. Upam si trditi, da je skoraj bolj prijetno letovati v začetku ali na koncu glavne sezone (junij, konec avgusta, začetek septembra), saj je vročina veliko bolj znosna, pa tudi turističnega vrveža je manj.

Za konec še to: lepo je na morju, vendar sem prepričana, da bi se dalo pri organizaciji letovanja naših delavcev še veliko narediti, kajti letovanje ni samo na morju. Dopust lahko preživimo tudi v hribih, ob jezerih, v toplicah itd., hkrati pa tudi bolj iskoristimo našo prikolico. Obenem bi morali bolj poskrbeti za letovanje delavcev iz neposredne proizvodnje, predvsem starejših, obolelih ali tistih, ki nimajo svojcev in lastnega prevoznega sredstva ter ne nazadnje finančnih sredstev, da bi si privoščili vsaj deset dni počitka oziroma dopusta na leto.

GAČNIK

Le malo Žirovcev ve, kje se nahaja in kaj sploh je Gačnik. Zato sem se odločil, da napišem o njem nekaj podatkov in opišem pohod v to divjo grapo, katerega so se udeležili tudi člani Kladivarja.

Gačnik je divja grapa, ki sega z Vojskega v Trebušo. Prvi del, kjer izvira studenec, pa do same grape, poteka po vojskarski planoti. Zanimiv je drugi del Gačnika in sicer od kmetije v Gačniku, pa do izliva tega potoka v Trebušico. Zračna linija od izvira pa do izliva znaša približno 8 km. Višinska razlika od izvira pa do izliva pa je 860 m. Ne bo odveč podatek, ki pravi, da je bil Gačnik v staroogrski monarhiji druga najhujša grapa. Prva se menda nahaja nekje v Bosni.

Sicer pa se spravimo k stvari: kot ponavadi pred letnim dopustom se je sestal sam velik „Gričarski svet“. Glavno vprašanje je bilo KAM. Ker nam je vreme streglo na velikem pladnju, je odločitev padla takoj: gremo v Gačnik. Ob tem naj pripomnim, da je Gačnik najlepši ob lepem, toplem, poletnem vremenu. Zakaj je tako, boste izvedeli v nadaljevanju.

Nekega lepega popoldneva smo se zbrali pred Zadružnim domom v Žireh, toda ojoj! Bilo nas je devet, z vso pripadajočo planinsko kramo, na razpolago pa sta nam bili samo dve razpadajoči „kripi“. Po obrnjenem olimpijskem geslu: počasi, nižje, krajše, smo se le natrpali v tisti dve rjasti pločevini in se odpeljali čez Govejk, Razpotje, Idrijo, proti Vojskemu. Po vseh pripetijah in nevšečnostih smo se le pripeljali na Vojsko. Mimogrede naj omenim, da je nekdo takoj po prihodu na Vojsko malical trdo kuhana jajca, ki so se mu skuhala med potjo v hladilniku (kilerju).

Vojsko je raztegnjena vas na višini okrog 1000 m, njenih lepot ne bom posebej opisoval. Omenil pa bom vojskarsko vrtečo mizo, ki menda ni izum vojskarjev, ker ta pojav poznajo tudi drugod po Sloveniji.

Ko smo v planinskem domu na Vojskem zavrteli mizo, smo se zopet natrpali v naše „rje“ in se odpeljali do Brodarjeve kmetije, ki leži tik nad vhodom v Gačnik. Pobrali smo svojo kramo, se spustili po živinskem koluvozu v grapo in postavili tabor.

Takoj ob prihodu v grapo nas je pozdravilo mogočno šumenje razbesnelih voda. Utaborili smo se tik pod visokim Brodarjevim slapom. Ogenj je zaplapolal, v kotičku, ki smo ga imeli s seboj, je zacvrčala okusna večerja. Preden smo se zavlekli v spalne vreče, je bilo še obvezno kopanje. Kdor se ni vrgel prostovoljno pod slap, so mu pomagale štiri roke. Da pa tudi tiste štiri roke niso ostale prikrajšane, so poskrbeli tisti, ki so pravkar prilezli izpod hladnega slapa.

Jutranji hlad, ki je vladal v grapi, nas je vrgel pokonci. Ogenj je zaplapolal, naš kuhar je takoj pristavil kotliček in pričel kuhati koruzne žgance. Ker sem osebni prijatelj tega kuharja, ne bom omenjal svojih prebavnih motenj, zaradi njegovih žgancev. Bil pa je z nami celo neki mizar, ki je trdil, da so včasih s tako zmesjo lepili okna, vrata, itd...!

Potem pa se je pričelo zares! Vso kramo smo pustili v taboru in se napotili navzdol po grapi. Prvo prod, potem jez, za njim slap, za slapom brzice, potem kotel, za kotlom požiralnik... V grapi se ne sliši drugega kot

hrup in šum padajoče vode. Nekaj časa smo sledili vodnemu toku, tu in tam je bilo treba preplezati kako skalo. Že od daleč pa smo zaslišali čuden hrup. Ko smo se približali temu hrumenju, smo obstali na vrhu precej visokega slapa. Od tam naprej prehod ni več mogoč, razen po desnem pobočju, če se vzpneš visoko v hrib. Ker nam poraščeni hrib ni nič kaj dišal, smo razvili vrv, jo zataknilo za korenino in se spustili ob slapu v globino. Od tam naprej smo spet poiskali prehod naprej po grapi. Ne bom opisoval grape po zaporedju, od vrha do tal, ker bi to zavzelo preveč prostora, pač pa bom opisal le glavne značilnosti.

Spuščali smo se navzdol, zdaj po levem, zdaj po desnem bregu. Pa smo prišli v ožino, kjer prehod ni bil mogoč. Kratek posvet, potem pa z vso obleko in opremo v vodo. Po kakih 20–30 m se je grapa spet odprla, zaustavil pa nas je navpičen prag, čez katerega je padal visok slap. Ko smo iskali mesto, kamor bi pritrdili vrvi, je nekdo našel v pobočju ob slapu naravno luknjo v skali, ki je vodila v vznožje slapa. Ko smo obstali pod njim, se nam je nudil enkratni pogled. Z višine kakih 10–12 m se je rušila voda čez zlizane skale v tolmun, ki mu ni bilo videti dna. Po skromnih ocenah je tak tolmun globok do 5 metrov, mogoče pa tudi več, le kdo ga bi meril.

Potem pa je šlo po grapi navzdol. Velikokrat nam je pot zaprl neprehoden kanjon ali slap. Na takih mestih smo se vzpeli levo ali desno v pobočje, obšli neprehodno mesto in se zopet spustili v korito grape.

Ob neki taki priliki, ko smo se vzpenjali v pobočje nad slapom, je nekdo izmed nas zagledal pod nekim previsom nekakšen usnjen pas, ki je gledal izpod listja. Ko je potegnil za ta pas, je z njim vred izvlekel rjasto puško. Še malo je pobrskal in na svetlo je privlekel še eno „pokalico“. Če bi hotel s tem orožjem sovražnika pokončati, bi ga edino na ta način, da bi ga z njim tresnil po glavi. Vseeno smo puške vzeli s seboj, za trofejo, ki bo visela na steni med drugimi predmeti iz planinske zbirke.

Sledil je slap pod „Gamsovo polico“. Z vrha se sploh ni mogoče spustiti k njemu. Zato je potrebno prečiti strmo pobočje, po uhojeni gamsovi stezici. Zamislite si: nad teboj je sto metrov previsne skale, pod teboj 100 m previsne skale, vmes pa za dve peti široka stezica, čez katero se moraš splaziti. Če se ti na tistem mestu potresejo hlače, nič hudega, saj si potem plačan za ves strah. Z gamsove stezice se spustiš k slapu, ki mu ni para. Res je Rinka, Savica, Peričnik... so višji, bolj znani, a tako veličastni, kot je slap pod gamsovo polico, vsekakor niso. Le kdo bi opisoval celo grapo, za to bi potreboval papirja in črnila še pa še.

Spuščali smo se navzdol po grapi, zdaj po vodi, zdaj po pobočju, zdaj čez slapove. Pri tem nam je zelo pomagala vrv, ki smo jo imeli s seboj. Na najbolj zaguljenih mestih smo se z njeno pomočjo spravili naprej. Nazadnje, ko je že izgledalo, da smo že v dolini, pa nam je grapa še enkrat pokazala zobe: po vrvi smo se spustili v kanjon k vznožju krasnega slapa. Takoj pod slapom je bila ožina, v kateri se je nahajal 10 m dolg tolmun, globok pa tako, da se ni videlo dna. Preostali sta nam dve možnosti: ali po vrvi nazaj

v hrib, ali pa čez tolmun. Ker smo bili že utrujeni, je zmagala druga možnost. Adamova obleka in malo čofotanja, pa smo bili čez. Ob izlivu Gačnika v Trebušico smo se v zadnjem tolmunu še okopali, potem pa nabrusili pete in odhiteli na dolgo pot, ki nas je pripeljala čez hrib in dol zopet do Brdarjeve kmetije, kjer nas je

čakala pločevinasta prekleta rja!

Le kdo bi mogel opisati lepote Gačnika na par straneh. Kdor ga hoče videti, občutiti, doživeti, temu naj ne bo žal časa. Podaj naj se tja v divje, razmetani vojskarski svet, ne bo mu žal!

Matevž Pečelin

KADROVSKE NOVICE

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

- Miroslav Grošelj – PPS (vrtalec)
- Erika Hribnik – PPS (vrtalec)
- Maks Ušeničnik – PPS (vrtalec)
- Robert Lazar – PPS (vrtalec)
- Dušan Benedik – PPS (vrtalec)
- Romana Oblak – PPS (vrtalec)
- Marija Žakelj – administrator

PRIPRAVNIKI:

- Martina Eržen – kemijski tehnik
- Bogomir Naglič – elektrotehnik za šibki tok
- Branko Vončina – elektrotehnik za šibki tok

Učenci v gospodarstvu, ki so uspešno opravili strokovni izpit:

- Zoran Homec – stroj. ključav. (monter HO II)
- Bojan Šubic – stroj. ključav. (izdel. orientacij II)
- Rudolf Kavčič – stroj. ključav. (monter HK II)

Iz JLA sta se vrnila:

- Andrej Poljanšek – kuhar (vodja kuhinje)
- Ferdo Erznožnik – električar (monter HO II)

V delovni organizaciji je trenutno zaposlenih 213 delavcev.

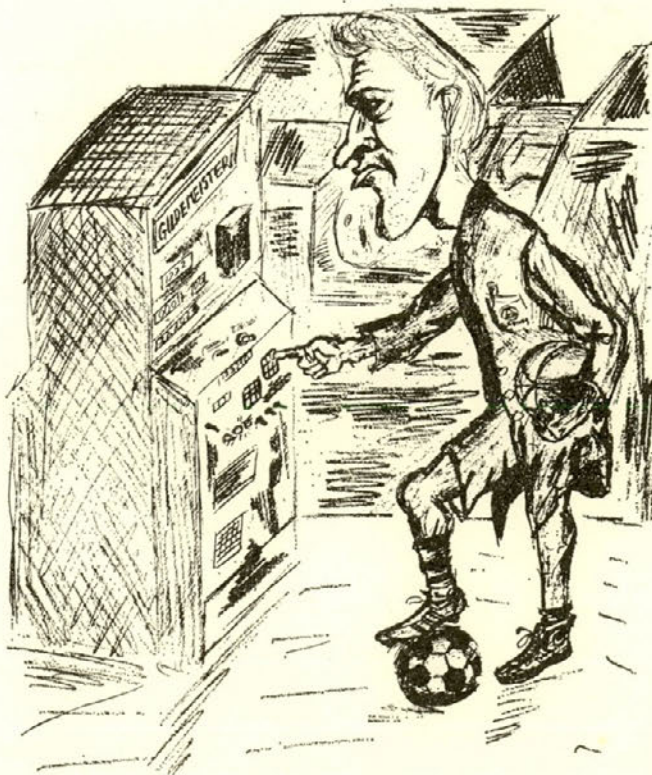
Janez Vidmar

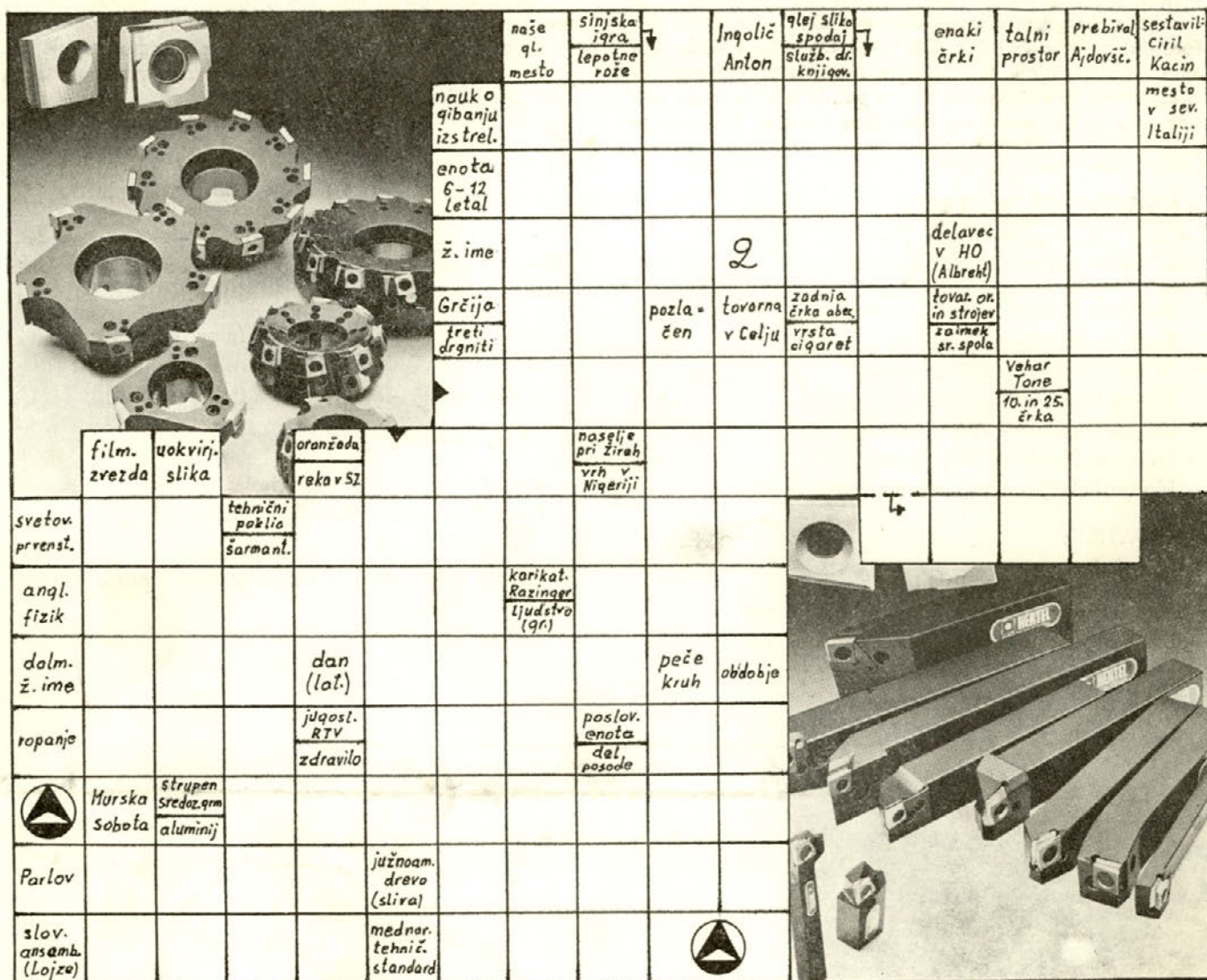
Kogar zanima, kdo je in s čim vse se ukvarja današnji „portretiranec“, naj malo bolj pozorno pogleda karikaturu, pa bo vse vedel!

POROČILI SO SE:

Helena DEMŠAR, Jolanda OBLAK,
Marjan ALBREHT, Rado KOGOVŠEK

Iskreno čestitamo!

„Kladivar“ je glasilo KLADIVARJA,

tovarne elementov za avtomatizacijo Žiri, Dobračeva-s p.o.

Ureja ga odbor za obveščanje:

Kavčič Ernest, Bogataj Jože, Bogataj Jože, Temelj Franci in Podobnik Vinko.

Izhaja dvomesečno, naklada 250 izvodov

Tisk: Embalažno grafično podjetje Škofja Loka